

Pörssisähköä vai takuuhintaa?

Opas yrityksesi sähkönhankintaan

Sisällys

Lukijalle	3
Kuinka sähkömarkkina toimii?	4
Millainen sähkösopimus yritykselleni sopii?	5
- Määräaikainen ja kiinteähintainen sähkösopimus.....	6
- Pörssisähkösopimus.....	7
- Sopimustyyppien ominaisuudet pähkinänkuoressa.....	8
Miltä sähkön hintakehitys näyttää?	9
Mitä sähkönmyyjän valinnassa kannattaa huomioida?	10
Sähkön ostajan 3 tärkeintä oppia	11
Priimaplus	12
Haluatko lisätietoa pörssisähköstä?	13

Lukijalle

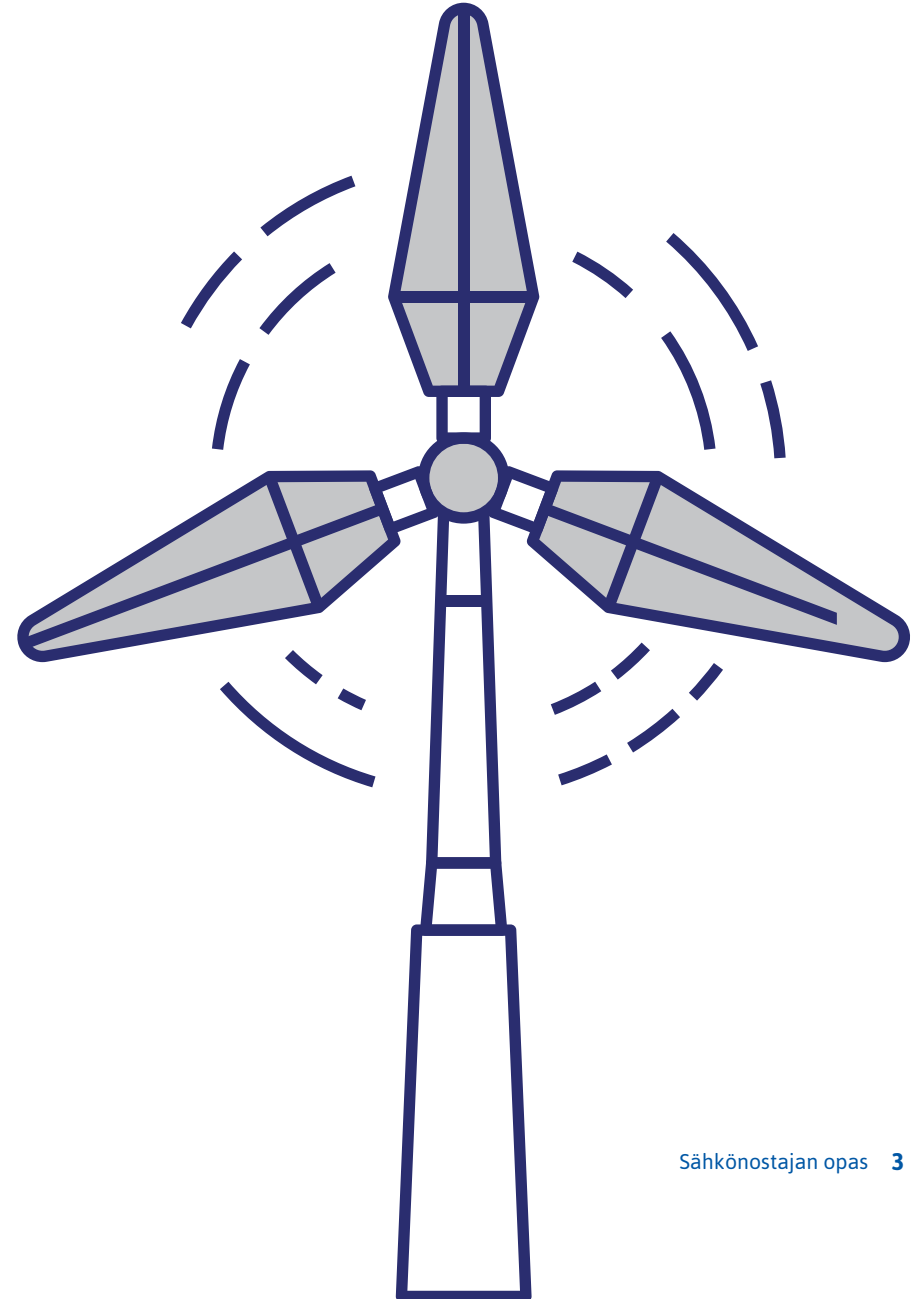
Sähkön myynti on kilpailtu ala: tarjontaa on paljon ja yrityksiä kannustetaan jatkuvasti kilpailuttamaan sähkösopimuksiaan. Yritysten perinteiseksi sähkön ostotavaksi onkin muodostunut kysyä aika ajoin sähkötarjousta satunnaiselta joukolta sähköyhtiöitä ja valita saaduista tarjouksista sillä hetkellä halvin. Myös sähkön puhelinmyynti on erittäin aktiivista, ja moni yrityspäättäjä oikaisee tarttumalla tuntemattoman sähkönmyyjän lupauksiin halvasta sähkön hinnasta.

Kova kilpailu on kannustanut sähköyhtiötä kehittämään voimakkaasti tuotteitaan, minkä vuoksi sähkösopimus ei ole enää pelkkää elektronivirtaa, jonka käytöstä laskutetaan. Nykypäivänä painotetaan palvelua, jonka avulla yritys voi hallita energian käyttöönsä ja kustannuksiaan. Sähkön ostamisen

pelisäännöt ovatkin muuttuneet, eikä enää välttämättä ole viisasta valita sähkönmyyjää satunnaiseen aikaan tehdyn kilpailuttamisen perusteella.

Oman yrityksen tarpeisiin sopivalla sähkösopimuksella saa parempaa palvelua ja rahoilleen enemmän vastinetta, mutta laajasta tarjonnasta voi olla haastava löytää sitä oikeaa. Tämän oppaan luettuasi ymmärrät muun muassa perinteisen määräaikaisen sähkösopimuksen ja pörssisähkösopimuksen eroavaisuudet sekä opit tunnistamaan luotettavan sähkönmyyjän. Näillä neuvoilla osaat siis valita yrityksesi tarpeisiin sopivimman ja kustannustehokkaimman sähkösopimuksen!

Hyödyllisiä lukuhetkiä toivottaa
Lännen Omavoima

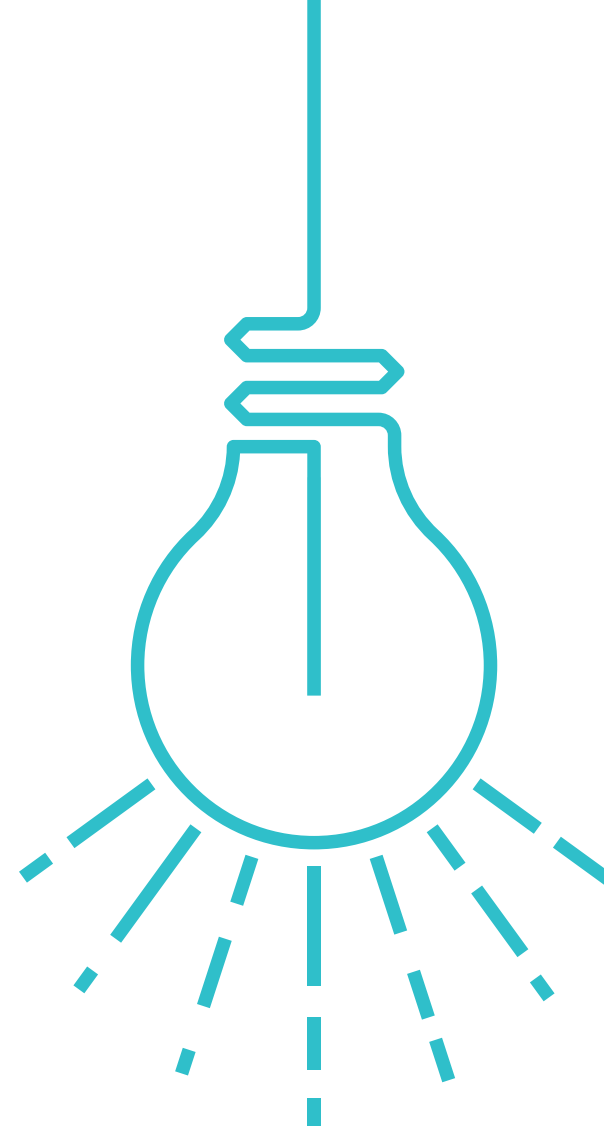

Kuinka sähkömarkkina toimii?

Sähkö on pohjimmiltaan raaka-aine, jonka hinta määräytyy Pohjoismaisessa Nord Pool -sähköpörssissä. Pörssissä sähkön tuottajat tarjoavat omaa tuotantoaan myyntiin ja vastaaavasti ostajat kokoontuvat ostamaan sitä. Sähköpörssi toimii samalla periaatteella kuin muutkin raaka-ainepörssit, eli kaupankäynnin kohteena olevan hyödykkeen hinta muodostuu puhtaasti kysynnän ja tarjonnan mukaan.

Nord Poolissa kauppaa käydään seuraavan päivän tuntikohtaisesta sähkön hinnasta. Kauppa syntyy, kun ostajan ja myyjän tarjoukset kohtaavat toisensa. Näin muodostuu sähkön spot-hinta eli kunkin tunnin käypä markkinahinta.

Spot-hinnan ohella pohjoismaisilla sähkön tukkumarkkinoilla käydään kauppaa myös johdannaisilla, jotka perustuvat sähkömarkkinaosapuolten näkemykseen sähkön hintatuesta tulevaisuudessa. Juuri johdannaisilla käyty kauppa avaa mahdollisuuksia uudentyypisten tuotteiden syntymiselle, mikä näkyy parhaimmillaan kustannussäästöinä sähkönkuluttajien lompakoissa. Parhaan hyödyn sähkömarkkinoista saa hyödyntämällä sekä spot-markkinoita että johdannaismarkkinoita, joiden kanssa asiantunteva sähkönmyyjäsi osaa auttaa sinua!

Millainen sähkösojimus yritykselleni sopii?

Monet sähkömyyjät haluavat sitoa asiakkaansa kiinni mahdollisimman pitkällä määräaikailla sopimuksilla, mutta tämä ei ole aina asiakkaan edun mukaista. Siksi yhä useampi yritys ostaakin nykyään sähköä pörssihinnalla säästään samalla sähkökustannuksissa. Pörssisähkösojimuksella sähkön hinta on aina ajan tasalla, koska hinta kilpailutetaan pörssissä jokaisena tuntina – ei vain määräaikaisten sopimuksen päätymishetkellä.

Hinta tulee ohjaamaan päätöksiä varmasti myös tulevaisuudessa, mutta uusien sähkön ostamisen mahdollisuuksien myötä myös kiinnostus palvelun laatuun on kasvanut. Yritykset haluavat rahalle parasta mahdollista vastinetta, mutta toisaalta omaa aikaa ei ole mahdollista käyttää sähkön ostamiseen sen enempää kuin aikaisemminkaan. Kun muuttuvaa sähkön hintaa ei haluta itse aktiivisesti seurata, jätetään hintakehityksen seuranta mielellään ammattilaiselle. Muun muassa erilaiset meklari-palvelut perustuvat tähän.

Mieti
sähkön käyttösi
kokonaisuutta,
älä tuijota vain
snt/kWh-hintaa!

MITÄ SINÄ HALUAT YRITYKSESI SÄHKÖSOJIMUKSELTA?

Tässä muutama kysymys pohdinnan tueksi:

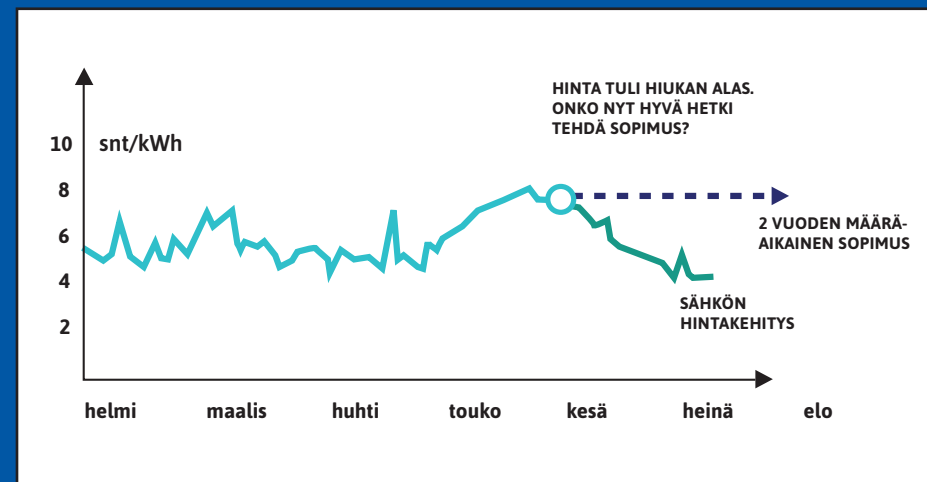
- Haluatko kiinteän määräaikaisten sopimuksen vai sellaisen, jonka voit tarvittaessa vaihtaa toiseen?
- Toivotko sopimuksen joustavuutta markkinatilanteen mukaan?
- Haluatko itse seurata sähkömarkkinoita vai olisiko sinulle helpointa, jos asiantuntija hoitaisi sen puolestasi?
- Saatko nykyiseltä sähkömyyjältäsi haluamaasi palvelua?

Valittavanasi on kahden tyyppisiä sopimuksia: perinteisiä määräaikaisten sähkösojimuksia, joissa hinta on kiinteä sekä joustavampia pörssisähkösojimuksia. Jotta osaat valita tarpeisiisi sopivimman vaihtoehdon, kannattaa kumpankin tutustua tarkemmin!

Määräaikainen ja kiinteähintainen sähkösopimus

Kovan hintakilpailun vuoksi monet sähkönmyyjät haluavat luonnollisesti sitoa asiakkaansa kiinni mahdollisimman pitkällä, määräaikaisilla sopimuksilla. Tekninen ja sopimusperusteinen sidos asiakkaaseen on myyjän edun mukaista, sillä palveluun ei silloin välttämättä tarvitse juurikaan panostaa, eikä asiakas pääse irti sopimuksestaan vaikka haluaisikin.

Monet yrityspäätäjät ovat silti kokeneet tämän tavan tutuksi ja turvalliseksi. Sopimuksen kilpailutus synnyttää sähkön ostajalle mielikuvan huolellisesta vertailusta ja harkinnasta, kun ostohetkellä voi itse vaikuttaa sähkön hintaan. Samalla tulee varmistaneeksi yritykselleen kiinteän sähkön hinnan useaksi vuodeksi eteenpäin.

Yritykselle riskinä on kysyä tarjouksia vääriltä sähkönmyyjiltä väärään aikaan. Huono sopimus paljastuu vasta myöhemmin, jolloin epäedulliseen sähkösopimukseen ja heikosti palvelemaan myyjään voi joutua olemaan sidoksissa vielä pitkäänkin.

Toisaalta parhaassa tapauksessa yritys on ollut hyvällä onnella liikkeellä juuri silloin, kun sähkön hinta markkinoilla on ollut historiallisen alhaalla ja on tullut kysyneeksi tarjousta yritykseltä, joka on tarvinnut uusia asiakkaita kipeämmin kuin katetta kulujensa peitoksi.

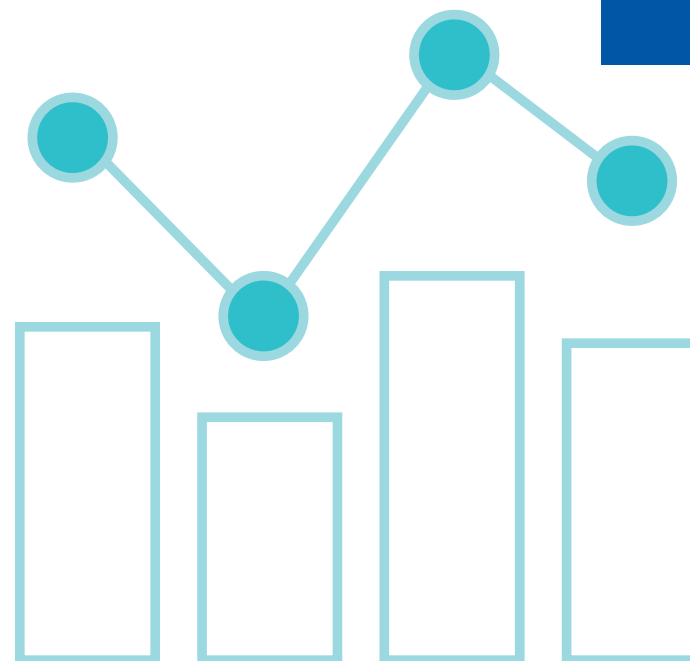
Pörssisähkö

Toinen vaihtoehto on ostaa sähköä jatkuvasti sähköpörssin hinnalla, toistaiseksi voimassa olevalla sopimuksella. Tällaisella sopimuksella sähkön hinta on aina ajan tasalla, koska se "kilpailutetaan" pörssissä jokaisena tuntina, eikä satunnaiseen aikaan ja satunnaisten myyjien kesken. Myös myyjän voi joustavammin vaihtaa, jos palvelu ei vastaa odotuksia.

Pörssisähkön hintatiedot ovat julkisia ja jatkuvasti kaikkien nähtävillä, jolloin myyjä ei voi tietoisesti myydä sähköä alle pörssihinnan. Kilpailua käydään lähinnä lisäpalveluilla ja toimitusmarginaalin suuruudella – tai paremminkin pienuudella. Pörssisähkösopimus on sen myötä myös asiakkaalle läpinäkyvä, ja kaikki hintakomponentit on eritelty laskussa. Hinnoittelu muistuttaaakin paljon pankkilainojen hinnoittelumallia.

Koska pörssisähkön hinta muodostuu tunti tunnilta todellisen kysyntä- ja tarjontatilanteen mukaan, hinnat vaihtelevat joskus merkittävästikin. Yöaikaan sähkön hinta voi joinakin tunteina olla jopa lähellä nolaa, kun taas päiväaikaan hinta saattaa hetkittäin käydä korkealla. Yksittäiset päivät ja tunnit eivät kuitenkaan vuositasolla vaikuta sähkön keskihintaan merkittävästi.

Pörssisähkösopimuksessa asiakas voi itse vaikuttaa sähkönsä hintaan, esimerkiksi painottamalla sähkön käyttöä halvemmille tunneille. Tämän lisäksi pörssisähkön hinnassa ei ole mukana sähkönmyyjän riskimarginaalia, kuten määräaikaisten sopimusten yksikköhinnassa. Siksi pörssisähkö onkin pidemmällä aikavälillä aina edullisin vaihtoehto ostaa sähköä.

Pörssisähkösopimus on ainut sopimustyyppi, jossa sähkön hintaan voi itse vaikuttaa!

Sähkön käyttöä voi esimerkiksi painottaa vuorokauden halvemmille tunneille ympäri vuoden.

Sopimustyyppien ominaisuudet pähkinäkuoressa

Määräaikaisen ja kiinteähintaisen sähkösopimuksen sekä pörssisähkösopimuksen ominaisuudet

	SOPIMUSELEMENTIT	MÄÄRÄAIKAINEN JA KIINTEÄHINTAINEN SÄHKÖSOPIMUS	PÖRSSISÄHKÖSOPIMUS
1	Sähkön hinnan määräytyminen	Sähkönmyyjä määrittelee hinnan	Hinnat määräytyvät sähköpörssissä kysynnän ja tarjonnan mukaan
2	Riskit	Asiakas tekee sopimuksen väärään aikaan ja tulee maksaneeksi liikaa	Yksittäiset tuntihinnat voivat hetkittäin nousta korkealle
3	Vaikutusmahdollisuus sähkön hintaan	Ei voi vaikuttaa	Asiakas voi suojautua korkeimmilta hintapiikeiltä ennalta*
4	Vaikutusmahdollisuus vuosikustannuksiin	Sähkön säästäminen	<ul style="list-style-type: none">• Sähkön säästäminen• Energian käytön ajoittaminen**• Hinnan kiinnittäminen*
5	Sopimuksen pituus/sitovuus	Sopimus sitoo asiakasta ja myyjää koko sopimusajan	Sopimus on toistaiseksi voimassa oleva

* Asiakas voi suojautua hintapiikeiltä ostamalla ns. hintakaton tai tekemällä hintakiinnityksiä tulevaisuuteen joko koko sähköntarpeelle tai osittain (Priima-plus-tyyppinen sopimus). Hinnankiinnitys paitsi takaa tietyn hintatason, se voi myös tuoda säästöjä tuntihintaan verrattuna, jos kiinnitys on tehty sopivaan aikaan.

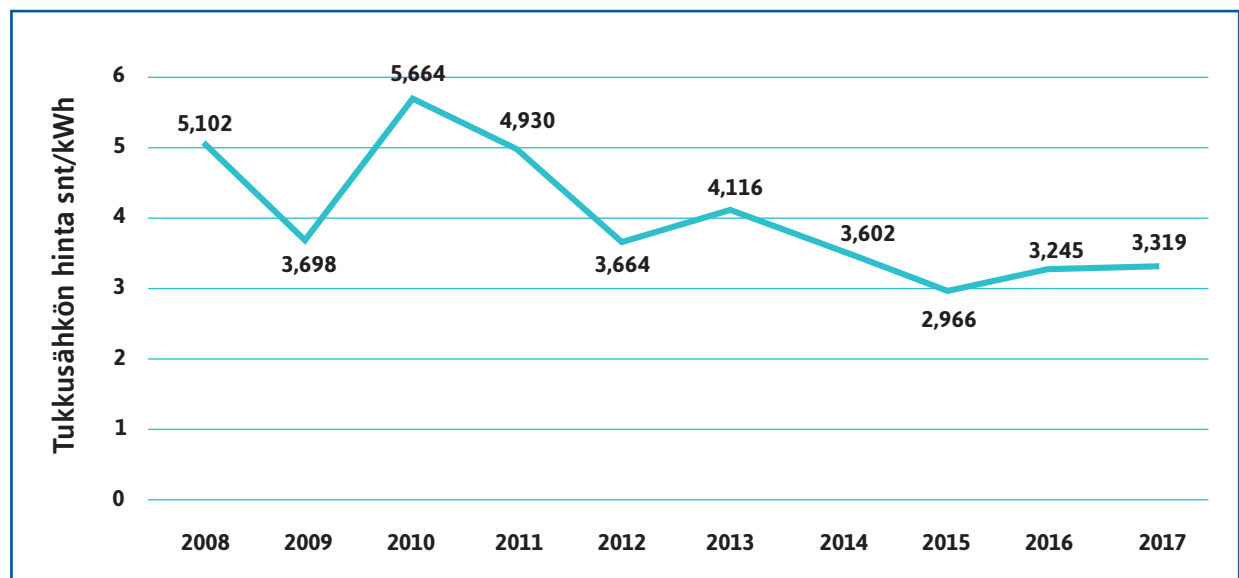
** Asiakas voi saada säästöä painottamalla sähkön käyttöä halvimpien tuntien aikaan.

Miltä sähkön hintakehitys näyttää?

Sähkön tukkuhinta on Suomessa ja Pohjoismaissa ollut viime vuosina varsin edullisella tasolla. Pohjoismaisessa sähköpörssissä lyhyellä tähtämellä tärkein kysyntään vaikuttava tekijä on lämpötila, minkä vuoksi lämmityskaudella sähkön hinta tyypillisesti nousee ja kevään koittaessa taas laskee. Kysyntään vaikuttavat myös talouden suhdanteet ja energiatehokkuuden lisääntyminen.

Tarjontaan oleellisesti vaikuttavat muuttujat ovat vesi- ja tuulivoiman saatavuus sekä polttoaineiden hinnat. Lähivuosina markkinoille on tulossa runsaasti uutta tuulivoima- ja ydinvoimatuotantoa. Lisäksi vireillä on paikallisia aurinkovoimainvestointeja. Koska suurta kysynnän kasvua ei ole näköpiirissä, hinta pysyy todennäköisesti matalana vielä vuosia – normaalia kausivaihtelua lukuun ottamatta. Oheinen graafi kuvastaa sähkön hintakehitystä viimeisen kymmenen vuoden ajalta Suomessa.

Sähkön hintakehitys Suomessa 2008-2017

Mitä sähkönmyyjän valinnassa kannattaa huomioida?

Sähkömarkkinoilla kilpailu on kovaa ja sähkökauppiaita on paljon. Siksi joukkoon mahtuu aina yrityksiä, jotka menevät yli siitä missä aita on matalin – jopa hyödyntäen lainsäädännön porsaanreikiä. Koska kuluttajansuoja ei turvaa yrityksiä, voi sopimuksen tehnyt joutua ikävään tilanteeseen. Uuden ja tuntemattoman sähkönmyyjän tausta kannattaakin tutkia ennakoita.

KAVAHDA AINAKIN SEURAAVIA MERKKEJÄ:

- Myyjä esittelee itsensä ja edustamansa yrityksen epäselvästi puhelimesta.
- Myyjä lupaa sähköä alle asiakkaan nykyisen hinnan, vaikka ei edes tiedä, millainen sopimus asiakkaalla on.
- Tarjottu hinta alittaa pörssihintatason, eli käytännössä myyjän ostohinnan. Vetoaako myyjä hinnoitteluperusteena esimerkiksi omaan "ostohintaansa"? Muista, että ainut kestävä hinnoitteluperusta pörssi hintaisissa sopimuksissa on virallinen pörssihinta!
- Myyjä ei ole kiinnostunut asiakkaan tarpeista, vaan hänellä on kiire tehdä sopimus ilman, että asiakas ehtii perehtyä siihen.

ÄLÄ SIIS...

... alistu myyjän hoputukseen, vaan vaadi kuulla kaikki sopimuksen yksityiskohdat niin, että ymmärrät ne.

... suostu sopimukseen, jossa maksat sähköstä etukäteen. Se on hyvän markkinatavan vastaista ja lisäksi laitonta.

TARKISTA...

... myyjän ja hänen edustamansa yrityksen taustat, ennen kuin mietit tarjousta pidemmälle.

... liittykö hintaan mahdollisesti muita lisäkuluja.

... onko sopimuksessa pykälää, jonka perusteella myyjä voi nostaa hintaa yksipuolisesti?

VARMISTA...

... että pystyt itse seuraamaan, mistä maksat ja paljonko kulutat sähköä.

Sähkön ostajan 3 tärkeintä oppia

Nyt ymmärrät sähkömarkkinan peruseriaatteen, osaat keskustella sähkönmyyjän kanssa asiantuntevasti ja valita yrityksesi tarpeisiin sopivimman sähkösopimuksen – hieno juttu!
Tässä vielä oppaan kolme tärkeintä oppia tulevaisuuden varalle:

1.

Määräaikainen sopimus on monelle tuttu ja turvalliseksi koettu tapa toimia, mutta kannattaa muistaa, että pitkäaikaisen sopimuksen solmiminen on usein arpapeliä.

2.

Pörssisähköä ostava asiakas voi itse jatkuvasti vaikuttaa sähkönsä hintaan, eikä siihen sisälly sähkönmyyjän riskimarginaalia, kuten määräaikaisissa sopimuksissa.

3.

Muista pitää mielessäsi, että myös sähkömarkkinoilla on liikkeellä myyjiä, jotka eivät välttämättä aina ensimmäiseksi ajattele asiakkaan etua.

Haluatko lisätietoja pörssisähköstä?

Alkoivatko pörssisähkösopimuksen mukanaan tuomat edut kiinnostaa? Mikäli mieleesi heräsi kysymyksiä tai haluat kuulla meistä lisää, otathan yhteyttä! Autamme mielellämme energia-asioidesi järjestämisessä!

Lisätiedot: lannenomavoima.fi.

